

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 190 (XXXIV) — Nr. 703

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 13 iulie 2022

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE		
	Decizia nr. 121 din 15 martie 2022 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 90 lit. c) din Codul de procedură penală	2–7
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI		
888.	— Hotărâre pentru modificarea art. 10 alin. (1 ²) și (9) din Hotărârea Guvernului nr. 1.174/2014 privind instituirea unei scheme de ajutor de stat pentru reducerea accizei la motorina utilizată în agricultură	8
891.	— Hotărâre privind eliberarea doamnei Barbu Gheorghîța-Daniela din funcția de prefect al județului Dolj	8
892.	— Hotărâre privind vacantarea unei funcții de subprefect al județului Sălaj	9
893.	— Hotărâre privind numirea domnului Diaconu Dan în funcția de prefect al județului Dolj	9
894.	— Hotărâre privind numirea domnului Lupu Gabriel-Stănică în funcția de subprefect al județului Bacău....	9
895.	— Hotărâre privind numirea doamnei Sabou Adriana în funcția de subprefect al județului Sălaj	10
896.	— Hotărâre pentru re aprobarea indicatorilor tehnico-economici ai obiectivului de investiții „Centru de Servicii Esențiale și Sediul Direcția Județeană de Telecomunicații Speciale Sibiu”	10
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE		
2.091.	— Ordin al ministrului sănătății pentru modificarea și completarea Normelor tehnice de realizare a programelor naționale de sănătate publică, aprobate prin Ordinul ministrului sănătății nr. 964/2022	11–16
	★	
	Rectificări	16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 121

din 15 martie 2022

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 90 lit. c) din Codul de procedură penală

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Mihaela Ionescu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
Marinela Mincă.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 90 lit. a), b) și c) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Pompiliu Bota în Dosarul nr. 8.064/314/2015/a1 al Tribunalului Suceava — Secția penală și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 3.084D/2019.

2. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca inadmisibilă, a excepției de neconstituționalitate, întrucât, prin motivele de neconstituționalitate formulate, se solicită modificarea textului de lege criticat, aspect care excedează competenței instanței de control constituțional.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 11 noiembrie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 8.064/314/2015/a1, **Tribunalul Suceava — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 90 lit. a), b) și c) din Codul de procedură penală**. Excepția a fost ridicată de Pompiliu Bota într-o cauză penală în care asistența sa juridică este obligatorie.

5. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** autorul acesteia susține, în esență, că inculpatul trebuie să aibă posibilitatea de a renunța la dreptul la apărare (s.n. la asistența juridică obligatorie), întrucât „apărarea înseamnă un drept, nu o obligație”. Invocă hotărârile din 24 februarie 2009, respectiv 4 martie 2008, pronunțate în cauzele *Tarău împotriva României*, respectiv *Samoilă și Cionca împotriva României*, prin care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a condamnat statul român pentru că reclamantii nu au beneficiat de o apărare (din oficiu) efectivă. Arată că, în cauză, s-a admis cererea de constituire ca parte civilă a Baroului „vătămat” Suceava. Susține că, pentru o aparență de imparțialitate, s-a hotărât ca inculpații să fie apărați din oficiu de avocați ai Baroului Botoșani. Susține însă că atât avocații Baroului Suceava, cât și avocații Baroului Botoșani fac parte din aceeași entitate — Uniunea Națională a Barourilor din România — și au aceleași interese comune,

respectiv să înlăture concurența și să contribuie la condamnarea inculpaților. În aceste condiții, susține că, în cauză, apărarea nu este doar inefectivă, ci chiar potrivnică. Cu privire la noțiunea de lipsă de imparțialitate, invocă considerente ale Hotărârii penale nr. 339 din 12 noiembrie 2015, pronunțată de Curtea de Apel Cluj în Dosarul nr. 1.159/33/2015, prin care s-a admis strămătarea cauzei pentru infracțiunea de exercitare fără drept a profesiei de avocat.

6. **Tribunalul Suceava — Secția penală** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În acest sens, reține că dreptul acuzatului de a se apăra singur implică, în mod evident, dreptul persoanei de a fi prezentă efectiv în cadrul procesului penal, crearea posibilității de a avea acces la dosar și de a i se comunica piesele acestuia. De asemenea, acuzatul trebuie să beneficieze de timpul și înlesnirile necesare pregătirii apărării. Pornind de la necesitatea asigurării echității procesului, reține că art. 90 din Codul de procedură penală prevede o serie de cazuri în care participarea apărătorului în cadrul procesului penal este obligatorie. Asistența juridică obligatorie este o garanție fundamentală a dreptului la apărare și reprezintă doar sprijinul de specialitate acordat de un apărător, persoană abilitată să folosească cunoștințele sale juridice și experiența sa judiciară în vederea apărării intereselor legitime ale părților, respectiv a inculpatului. Pentru reprezentantul convențional (avocatul desemnat din oficiu) există obligația de a îndeplini în cele mai bune condiții mandatul primit. Arată că, în procedura penală, în vederea realizării unei apărări efective și concrete, se acordă posibilitatea părților — în speță fiind vorba despre inculpat — de a participa în mod activ și în contradictoriu la prezentarea și argumentarea drepturilor lor și dovedirea acestora în cursul desfășurării judecății. Aceasta, motivat de împrejurarea că procesul penal este construit pe îmbinarea inițiativei și activității procesuale a părților cu inițiativa, oficialitatea și activitatea instanței, rezultând astfel rolul creator al acestui principiu, iar desfășurarea normală a judecății nu poate fi concepută fără ca instanța să asculte concluziile fiecărei părți în faza procesuală a judecății. Totodată, principiul contradictorialității asigură atât dreptul părților de a prezenta și de a discuta întregul material probator, cât și dreptul de a-și expune părerea și argumentarea lor în fapt și în drept, cu privire la toate problemele ce trebuie soluționate. În atare situație, consideră că nu se poate susține cu just temei că unui inculpat i-ar fi afectat dreptul la apărare prin propria persoană, în substanța sa, în cazul în care i se desemnează și un apărător din oficiu. Dacă persoana care beneficiază din partea statului de asistență juridică obligatorie din oficiu consideră că apărătorul acționează în detrimentul intereselor sale, că în pledoaria sa în fața autorităților nu urmează linia definită de comun acord în construcția apărării, are posibilitatea să semnaleze argumentat acest aspect pentru a se decide de către instanță dacă se impune a se lua măsurile legale. Reține că însăși Curtea Constituțională, printr-o bogată jurisprudență, a statuat constant, prin decizii relevante, că dreptul la apărare nu poate fi confundat cu dreptul la asistență juridică obligatorie. Primul este garantat în toate cazurile, iar cel de-al doilea este o

garanție a primului, creat fiind de legiuitor, care stabilește și cazurile sale de incidență. Dreptul la apărare, consacrat de art. 24 din Constituție, se referă la asistența juridică facultativă, iar excepțiile de la această regulă pot fi stabilite în mod exclusiv de legiuitor (Decizia nr. 134 din 20 martie 2018). În aceste condiții, reține că dreptul la autoreprezentare nu este absolut și autoritățile de stat pot nega acest drept unui acuzat, deoarece, în unele situații, dreptul intern prevede ca persoana să fie reprezentată din punct de vedere legal, în special în cazul în care litigiul privește presupuse infracțiuni grave. Face referire, la art. 9 din Directiva 2013/48/UE a Parlamentului European și a Consiliului privind, printre altele, dreptul de a avea acces la un avocat în cadrul procedurilor penale.

7. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au transmis punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

9. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

10. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie, potrivit încheierii de sesizare, dispozițiile art. 90 lit. a), b) și c) din Codul de procedură penală. Având în vedere cauza în care a fost invocată excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 90 lit. c) din Codul de procedură penală, care au următorul conținut: *„Asistența juridică este obligatorie: [...] c) în cursul procedurii în cameră preliminară și în cursul judecării în cauzele în care legea prevede pentru infracțiunea săvârșită pedeapsa detențiunii pe viață sau pedeapsa închisorii mai mare de 5 ani.”*

11. Autorul excepției de neconstituționalitate susține că normele procesual penale criticate contravin dispozițiilor constituționale ale art. 24 privind dreptul la apărare, prevederilor art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și dispozițiilor art. 10 alin. (1) și (6) din Codul de procedură penală.

12. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că dreptul la apărare are natură constituțională, fiind consacrat în art. 24 din Constituție care prevede că *„dreptul la apărare este garantat”* și că *„în tot cursul procesului părțile au dreptul să fie asistate de un avocat ales sau numit din oficiu”*, iar, prin prisma art. 20 din Constituție, are natură convențională, întrucât, în conformitate cu art. 6 paragraful 3 lit. c) din Convenție, *„orice acuzat are dreptul în special de a se apăra el însuși sau de a beneficia de asistența unui avocat la alegerea sa [...]”*. Paragraful 3 lit. c) al art. 6 din Convenție, care reglementează aspecte particulare ale dreptului la un proces echitabil prevăzut la paragraful 1 al aceluiași articol, garantează că procedura pornită împotriva unui acuzat nu se va derula fără ca acesta să fie apărat în mod adecvat. De asemenea, art. 10 din Codul de procedură penală reglementează dreptul la apărare ca principiu al procedurilor penale și al procesului penal în ansamblul său, în concordanță cu prevederile constituționale și convenționale ce consacră acest drept, stabilind atât drepturi procesuale ale părților și subiecților procesuali principali [art. 10 alin. (2) și (3)], cât și garanții procesuale ale acestora [art. 10 alin. (4) și (5)].

Din conținutul dreptului la apărare reglementat, cu titlu de principiu, în art. 10 din Codul de procedură penală coroborat cu prevederile privind avocatul și asistența juridică (art. 88—95 din Codul de procedură penală), cu cele privind obligațiile organelor de urmărire penală [art. 306 alin. (3), art. 307, 308, 309, 311, art. 313 alin. (3), art. 319 și art. 336—341 din Codul de procedură penală] și cu cele ale instanței de judecată privind respectarea dreptului la apărare (art. 356, 364, 365 și 366 din Codul de procedură penală), rezultă că soluția consacrată legislativ de Codul de procedură penală, referitoare la sancționarea încălcării dreptului la apărare, este aceea a nulității relative, care este antrenată numai atunci când a fost adusă atingere efectivă drepturilor părților ori ale subiecților procesuali principali, care nu poate fi înlăturată altfel decât prin desființarea actului, în condițiile art. 282 alin. (1) din Codul de procedură penală. Excepție fac situațiile particulare reglementate în Codul de procedură penală în art. 281 alin. (1) lit. e) și f) — cu privire la încălcarea dispozițiilor referitoare la prezența suspectului sau a inculpatului, atunci când participarea sa este obligatorie potrivit legii și, respectiv, asistarea de către avocat a suspectului sau a inculpatului, precum și a celorlalte părți, atunci când asistența este obligatorie — ce figurează printre cazurile de nulitate absolută care poate fi invocată în condițiile art. 281 alin. (4) din același act normativ (Decizia nr. 336 din 30 aprilie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 342 din 19 mai 2015, paragrafele 38 și 39).

13. Situațiile în care este obligatorie asistența juridică a suspectului sau a inculpatului sunt reglementate de dispozițiile art. 90 din Codul de procedură penală, iar cele în care este obligatorie asistența juridică a părții civile și a părții responsabile civilmente se regăsesc în art. 93 alin. (4) și (5) din același act normativ. Totodată, art. 91 alin. (1) din Codul de procedură penală instituie în sarcina organului judiciar obligația de a asigura prezența unui avocat din oficiu, dacă suspectul sau inculpatul nu și-a ales un avocat, în cazurile în care asistența juridică este obligatorie. Respectarea de către organul judiciar a acestor obligații este garantată prin intermediul art. 281 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură penală, care sancționează cu nulitatea absolută încălcarea dispozițiilor privind asistarea de către avocat a suspectului sau a inculpatului, precum și a celorlalte părți, atunci când asistența juridică este obligatorie. Dacă încălcarea a intervenit în cursul urmăririi penale sau în procedura camerei preliminare, nulitatea se constată atât în cadrul camerei preliminare, cât și în cursul judecării, ca efect al publicării Deciziei Curții nr. 88 din 13 februarie 2019 în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 499 din 20 iunie 2019, prin care Curtea a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că dispozițiile art. 281 alin. (4) lit. a) din Codul de procedură penală raportat la art. 281 alin. (1) lit. f) din același act normativ sunt neconstituționale.

14. În cauza în care a fost invocată prezenta excepție de neconstituționalitate, autorul a fost trimis în judecată pentru săvârșirea unor infracțiuni în raport cu care asistența sa juridică este obligatorie, conform prevederilor art. 90 din Codul de procedură penală. Raportat la situația de fapt reținută anterior, Curtea observă că, potrivit art. 90 lit. c) din Codul de procedură penală, asistența juridică este obligatorie în cursul procedurii în camera preliminară și în cursul judecării *„în cauzele în care legea prevede pentru infracțiunea săvârșită pedeapsa detențiunii pe viață sau pedeapsa închisorii mai mare de 5 ani”*. Textul a fost modificat în acest sens prin art. II pct. 14 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2016 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru completarea art. 31 alin. (1) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 389 din 23 mai 2016, anterior

asistența juridică fiind obligatorie în acest caz doar în cursul judecății. De asemenea, Curtea observă că, în alte situații, reglementarea asistenței juridice obligatorii este determinată de elemente particulare ale persoanei în cauză, cum ar fi minoritatea, lipsa capacității de exercițiu, existența unei capacități de exercițiu restrânse etc. [art. 90 lit. a) și b), respectiv art. 93 alin. (4) și (5) din Codul de procedură penală].

15. Autorul excepției de neconstituționalitate susține, în esență, că inculpatul trebuie să aibă posibilitatea de a renunța la asistența juridică și în cauzele în care aceasta este obligatorie.

16. În raport cu susținerile autorului, Curtea reamintește că asistența juridică obligatorie este o opțiune legislativă. Cu toate acestea, instanța de control constituțional a constatat că exercitarea dreptului la apărare, consacrat de dispozițiile constituționale ale art. 24, trebuie să fie una efectivă, ceea ce presupune că în anumite cazuri prezența unui apărător este elementul necesar pentru stabilirea efectivității acestui drept. Aceasta, deoarece prin „asistarea” inculpatului de către apărător se înțelege nu numai prezența fizică a acestuia, în cauzele prevăzute de lege, ci și „acordarea asistenței juridice”, deci acordarea de sfaturi inculpatului în ceea ce privește acțiunile pe care trebuie să le întreprindă în proces și exercitarea drepturilor procesuale ale acestuia. În aceste condiții, Curtea a apreciat că, prin reglementarea unui caz în care asistența juridică este obligatorie, legiuitorul a prezumat că dreptul la apărare nu poate fi exercitat în mod efectiv decât prin prezența apărătorului (Decizia nr. 88 din 13 februarie 2019, precitată, paragraful 36). Totodată, Curtea a reținut că, din economia dispoziției art. 90 din Codul de procedură penală, rezultă că legiuitorul a reglementat obligativitatea asistenței juridice, iar nu a reprezentării. Astfel, nulitatea intervine numai pentru situațiile în care părțile sunt prezente, dar neasistate. Astfel, lipsa apărătorului nu este caz de nulitate absolută când și partea lipsește fără a avea un reprezentant (Decizia nr. 88 din 13 februarie 2019, precitată, paragraful 24).

17. De asemenea, Curtea a statuat că în cazurile în care legea impune asistența juridică obligatorie a suspectului sau a inculpatului, apărarea are valoarea unei instituții de cert interes social, care funcționează atât în favoarea suspectului și a inculpatului, cât și în vederea asigurării unei bune desfășurări a procesului penal, în considerarea unor situații speciale ce rezultă din însăși enumerarea cuprinsă în textul de lege (Decizia nr. 134 din 20 martie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 565 din 5 iulie 2018). Reglementarea asistenței juridice obligatorii, în cazurile prevăzute de lege, se circumscrie într-un drept al suspectului, al inculpatului, al persoanei vătămate, al părții civile și al părții responsabile civilmente. O atare reglementare dă naștere unei obligații în sarcina organului judiciar de a analiza dacă elementele cauzei determină aplicarea dispozițiilor legislative relative la asistența juridică obligatorie, indiferent dacă persoana în cauză a solicitat acest lucru sau nu. Reglementarea menționată impune organului judiciar obligația de a nu rămâne în pasivitate, ci, prin depunerea diligențelor necesare, să asigure respectarea concretă și efectivă a dreptului la apărare al persoanei în cauză (Decizia nr. 88 din 13 februarie 2019, precitată, paragraful 39). În aceste condiții, Curtea a constatat că legiuitorul a prezumat că este în interesul justiției reglementarea obligatorie a asistenței juridice în cazurile expres prevăzute de lege, încălcarea dispozițiilor relative la asistența juridică obligatorie determinând încălcarea dreptului la un proces echitabil (Decizia nr. 88 din 13 februarie 2019, precitată, paragraful 40).

18. În mod similar, în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului s-a statuat că art. 6 paragraful 3 lit. c) din Convenție include aspecte speciale ale dreptului la un proces echitabil, garantat la paragraful 1 (Hotărârea din 18 martie 1997,

pronunțată în Cauza *Foucher împotriva Franței*, paragraful 30). Acesta garantează că procedura îndreptată împotriva inculpatului nu se va desfășura fără ca el să fie reprezentat în mod corespunzător în scopul apărării sale (Hotărârea din 25 aprilie 1983, pronunțată în Cauza *Pakelli împotriva Germaniei*, paragraful 84). Art. 6 paragraful 3 lit. c) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale garantează oricărui „acuzat” posibilitatea de a se apăra de acuzația ce i se aduce în trei modalități, ele constituind tot atâtea drepturi ale acestuia, respectiv (i) dreptul de a se apăra el însuși, (ii) de a fi asistat de un apărător ales de el și (iii) în anumite condiții, dreptul de a fi asistat în mod gratuit de un avocat numit din oficiu (Hotărârea din 25 aprilie 1983, pronunțată în Cauza *Pakelli împotriva Germaniei*, paragraful 31). Deși art. 6 paragraful 3 lit. c) din Convenție recunoaște dreptul fiecărui acuzat de a se apăra singur sau prin apărător, nu precizează însă condițiile sale de exercitare, lăsând statelor contractante alegerea acelor mijloace ce permit realizarea lui efectivă. (Hotărârea din 24 noiembrie 1993, pronunțată în Cauza *Imbrioscia împotriva Elveției*, paragraful 38). Dreptul acuzatului de a se apăra singur implică, în mod evident, crearea posibilității de a avea acces la dosar și de a i se comunica piesele acestuia.

19. Prin urmare, instanța europeană a stabilit că nu contravine, în principiu, cerințelor art. 6 din Convenție ca acuzatul să se reprezinte singur, cu excepția cazurilor în care interesele justiției impun altfel (Hotărârea din 15 noiembrie 2007, pronunțată în Cauza *Galstyan împotriva Armeniei*, paragraful 91). Cu toate acestea, dreptul de a se apăra singur nu este garantat în mod absolut. A permite acuzatului să se apere singur sau desemnarea unui avocat pentru acesta ține de marja de apreciere a statului contractant, care este mai în măsură decât Curtea să aleagă modalitatea adecvată în cadrul sistemului său judiciar pentru a garanta dreptul la apărare (Hotărârea din 4 aprilie 2018, pronunțată în Cauza *Correia de Matos împotriva Portugaliei*). Așadar, instanțele interne au dreptul să considere că interesele justiției impun desemnarea din oficiu a unui avocat (Hotărârea din 25 septembrie 1992, pronunțată în Cauza *Croissant împotriva Germaniei*, paragraful 27, sau Hotărârea din 14 ianuarie 2003, pronunțată în Cauza *Lagerblom împotriva Suediei*, paragraful 50). Este vorba despre o măsură de protecție a inculpatului, care are ca scop să asigure apărarea corespunzătoare a intereselor acestuia (Hotărârea din 4 aprilie 2018, pronunțată în Cauza *Correia de Matos împotriva Portugaliei*). În plus, Curtea de la Strasbourg a statuat că art. 6 paragraful 3 lit. c) din Convenție nu conferă acuzatului dreptul nelimitat de a utiliza orice argument pentru apărarea sa. Orice acuzat care alege să se apere singur renunță în mod deliberat la dreptul de a fi asistat de un avocat și trebuie să dea dovadă de diligență în maniera în care efectuează apărarea (Hotărârea din 2 iunie 1993, pronunțată în Cauza *Melin împotriva Franței*, paragraful 25).

20. Prin aceeași jurisprudență a instanței europene s-a statuat că, pentru a se stabili dacă interesele justiției impun acordarea de asistență judiciară, trebuie avut în vedere ansamblul cauzei. În acest sens, Curtea de la Strasbourg a reținut că această asistență se impune în situații în care sunt în discuție gravitatea infracțiunii imputate acuzatului și severitatea sancțiunii prevăzute de legea națională (Hotărârea din 10 iunie 1996, pronunțată în Cauza *Benham împotriva Regatului Unit*, paragraful 60; Hotărârea din 24 mai 1991, pronunțată în Cauza *Quaranta împotriva Elveției*, paragraful 33; Hotărârea din 6 noiembrie 2012, pronunțată în Cauza *Zdravko Stanev împotriva Bulgariei*, paragraful 38), complexitatea cauzei, personalitatea acuzatului (Hotărârea din 25 septembrie 1992, pronunțată în Cauza *Pham Hoang împotriva Franței*, paragraful 40; Hotărârea din 9 iunie 1998, pronunțată în Cauza *Twalib împotriva Greciei*, paragraful 53; Hotărârea din 24 mai 1991, pronunțată în Cauza *Quaranta împotriva Elveției*,

paragrafele 33—35), situația personală a acuzatului (Hotărârea din 6 noiembrie 2012, pronunțată în Cauza *Zdravko Stanev împotriva Bulgariei*, paragraful 38). Această din urmă condiție este importantă în special din perspectiva capacității unui acuzat de a-și apăra cauza, de exemplu, pentru că nu este familiarizat cu limba utilizată în fața unei instanțe sau într-un sistem de drepturi specifice, dacă ar fi necesar să i se refuze acordarea de asistență judiciară (Hotărârea din 24 mai 1991, pronunțată în Cauza *Quaranta împotriva Elveției*, paragraful 35; Hotărârea din 9 iunie 1998, pronunțată în Cauza *Twalib împotriva Greciei*, paragraful 53). În principiu, s-a statuat și că, în cazul unei măsurii privative de libertate, interesele justiției impun oferirea de asistență judiciară (Hotărârea din 10 iunie 1996, pronunțată în Cauza *Benham împotriva Regatului Unit*, paragraful 61; Hotărârea din 24 mai 1991, pronunțată în Cauza *Quaranta împotriva Elveției*, paragraful 33; Hotărârea din 6 noiembrie 2012, pronunțată în Cauza *Zdravko Stanev împotriva Bulgariei*, paragraful 38).

21. În ceea ce privește cerința referitoare la interesele justiției, criteriul care se aplică nu presupune să se stabilească dacă lipsa asistenței judiciare a cauzat „un prejudiciu real” prezentării apărării, ci unul mai puțin strict, și anume dacă ipoteza asistenței din partea unui avocat „pare plauzibilă în speță” (Hotărârea din 13 mai 1980, pronunțată în Cauza *Artico împotriva Italiei*, paragrafele 34 și 35).

22. Curtea constată că dreptul acuzatului de a se apăra singur a fost analizat, în mod special, în Cauza *Correia de Matos împotriva Portugaliei* — speță similară celei în care a fost formulată prezenta excepție de neconstituționalitate — ocazie cu care instanța europeană a pronunțat Hotărârea din 4 aprilie 2018. În cauză, reclamantul, avocat, a făcut obiectul unei proceduri penale pentru insultarea unui judecător. Cauza s-a referit la sfera de aplicare a dreptului acuzaților cu pregătire juridică de a-și asigura propria apărare. Curtea a constatat că, deși era adevărat că exista o regulă generală potrivit căreia avocații puteau acționa în persoană în fața unui tribunal, instanțele competente erau, cu toate acestea, îndreptățite să considere, făcând uz de marja lor de apreciere, că interesele justiției cereau desemnarea unui reprezentant pentru un avocat care era acuzat de comiterea unei infracțiuni și care, din acest motiv, putea să nu se afle în poziția de a evalua în mod corespunzător interesele în joc sau să nu își poată asigura în mod efectiv propria apărare. Decizia prin care tribunalul portughez îi cerea reclamantului să fie reprezentat de către un avocat era o aplicare a legislației care urmărea să protejeze persoanele acuzate prin garantarea unei apărări efective în cazurile în care era posibilă aplicarea unei pedepse privative de libertate. Mai mult, un stat membru putea considera în mod legitim că un acuzat era mai bine apărat dacă era asistat de un avocat calm și pregătit din punct de vedere tehnic. Până și un apărător cu experiență în avocatură cum era reclamantul putea să nu își asigure o apărare efectivă în propria sa cauză, pentru că era afectat personal de acuzațiile înaintate. Legitimitatea unor asemenea considerente este cu atât mai convingătoare cu cât, în speță, acuzatul fusese suspendat din barou. El nu era, așadar, un avocat înregistrat în mod corespunzător și i se interzicea să ofere asistență juridică pentru terți. Mai mult, reclamantul a fost acuzat de insultarea unui judecător. Având în vedere rolul special al avocaților în administrarea justiției și, în acest context, obligațiile deosebite care le revin cu privire la conduita lor, au existat motive rezonabile să se considere că reclamantului îi lipsea abordarea obiectivă și calmă necesară pentru a-și administra apărarea în mod efectiv. Deși în baza legii portugheze privind procedura penală apărarea juridică tehnică îi era rezervată avocatului, legislația relevantă îi conferea acuzatului mai multe mijloace de a participa și de a interveni personal în cadrul procedurilor. Acuzatul avea dreptul de a fi

prezent la toate etapele procedurilor care îl vizau, de a face declarații sau de a păstra tăcerea cu privire la conținutul acuzațiilor imputate, precum și de a prezenta observații, declarații și cereri, în care putea aborda probleme de fapt și de drept care erau anexate la dosar, fără a fi semnate de către un avocat. Mai mult, el putea să revoce orice măsură pusă în aplicare în numele său. De altfel, legea portugheză prevedea că acuzatul era ultima persoană care se putea adresa instanței după ce se încheiau pledoariile orale și înainte de pronunțarea hotărârii. Așadar, în ciuda cerinței de a fi asistat de un avocat, pentru un acuzat ca reclamantul exista, în practică, o marjă relativ largă de participare activă în propria apărare și de influențare a modului de administrare a apărării sale în procedurile penale desfășurate împotriva lui. În cele din urmă, dacă acuzatul nu era mulțumit de avocatul desemnat din oficiu, el putea solicita înlocuirea acestuia în baza unui motiv valid. Persoanele acuzate erau, de asemenea, libere să aleagă un avocat în care aveau încredere și cu care ar fi putut conveni în privința unei strategii de apărare în cauza lor. Scopul esențial al regulii portugheze a reprezentării juridice obligatorii în procedurile penale este să se asigure administrarea adecvată a justiției și un proces echitabil care să respecte dreptul acuzatului la egalitatea armelor. Având în vedere întregul context procedural în care este aplicată cerința reprezentării obligatorii și ținând cont de marja de apreciere de care se bucură statele membre cu privire la alegerea mijloacelor prin care să asigure că este garantată apărarea unui acuzat, motivele furnizate în sprijinul cerinței asistenței obligatorii în general și în speță au fost relevante și suficiente. Observațiile reclamantului și cererile sale repetate adresate Curții au demonstrat că principala sa preocupare nu consta în procedurile penale în discuție, ci în dorința de a-și impune poziția de principiu împotriva asistenței juridice obligatorii prevăzute în dreptul portughez.

23. Așadar, ca principiu, instanța europeană a statuat că nici litera, nici spiritul art. 6 din Convenție nu împiedică o persoană să renunțe de bunăvoie la garanțiile unui proces echitabil, în mod expres sau tacit (Hotărârea din 1 martie 2006, pronunțată în Cauza *Sejdovic împotriva Italiei*). În cazurile în care se prezumă însă că un acuzat a renunțat implicit, prin comportamentul său, la un drept important protejat prin art. 6 din Convenție, trebuie să se demonstreze că el a putut, în mod rezonabil, să anticipeze consecințele comportamentului său (aceleși argument și în Hotărârea din 9 septembrie 2003, pronunțată în Cauza *Jones împotriva Regatului Unit*). De pildă, instanța de la Strasbourg a constatat că reclamantul dintr-o speță nu a fost notificat personal cu privire la proces, iar prezumția că era fugar nu avea o bază suficientă în fapt. Statutul său de fugar nu poate constitui, în sine, o renunțare implicită la dreptul de a se apăra la proces (aceleași argumente și în Hotărârea din 12 februarie 1985, pronunțată în Cauza *Colozza împotriva Italiei*).

24. Curtea de la Strasbourg a subliniat că o renunțare la drept nu trebuie să fie doar voluntară, ci și în cunoștință de cauză. Dreptul de a avea avocat are un rol fundamental în asigurarea celorlalte garanții ale art. 6 din Convenție, așa că standardul menționat mai sus trebuie aplicat foarte strict cu privire la renunțare. Nu poate fi exclus faptul că, după ce a fost informat cu privire la drepturile sale, suspectul să renunțe în mod valabil la dreptul menționat și să răspundă la întrebări fără asistența unui avocat. Totuși, trebuie să existe garanții solide, fiindcă un suspect fără avocat are șanse mai mici să fie informat cu privire la drepturile sale. În consecință, sunt șanse mai mici ca aceste drepturi să fie respectate. În speță, Curtea nu a fost convinsă că reclamantul a renunțat la avocat într-o manieră informată, explicită și neechivocă (Hotărârea din 24 septembrie 2009, pronunțată în Cauza *Pishchalnikov împotriva Rusiei*). Legislația penală este complexă și tehnică, ceea ce o face imposibil de înțeles pentru nespecialiști. Practic, în fiecare fază

a procesului trebuie luate decizii, iar o decizie greșită poate cauza prejudicii ireparabile. De obicei, sunt necesare cunoștințe legale solide pentru a evalua consecințele deciziilor ce trebuie luate.

25. De asemenea, Curtea reține că, în cauza din 8 martie 2004 — 541 US 77 (*Iowa împotriva Tovar*), Curtea Supremă a Statelor Unite ale Americii a decis că dreptul la un proces echitabil, pentru orice inculpat pasibil de o pedeapsă cu închisoarea, include dreptul de a fi asistat de un avocat în toate fazele esențiale ale procesului. Recunoașterea vinovăției este o fază esențială a procesului, în care asistența avocatului trebuie garantată. În litigiu, reclamantul nu a pretins că nu a fost informat cu privire la dreptul de a avea un avocat înainte de a pleda vinovat, însă a susținut că decizia sa de a se apăra singur nu a fost luată în cunoștință de cauză, deoarece instanța nu l-a avertizat cu privire la pericolele și dezavantajele lipsei avocatului. Deși Constituția nu îl obligă pe inculpat să accepte asistența avocatului, renunțarea acestuia la avocat trebuie să fie o decizie luată în cunoștință de cauză, având în vedere circumstanțele relevante ale speței. Gradul de informare cerut de Constituție pentru a se considera că inculpatul a renunțat la avocat în mod „inteligent” variază de la caz la caz, în funcție de circumstanțele concrete ale cauzei. Ca regulă generală, o renunțare la un drept este făcută la un nivel de informare permisibil din punct de vedere constituțional dacă acuzatul înțelege natura dreptului respectiv și cum se aplică acesta, în general și în particular. Totuși, nu este necesar ca acuzatul să înțeleagă în detaliu toate consecințele utilizării sau renunțării la acel drept.

26. Totodată, Curtea reține că motive de neconstituționalitate similare celor formulate în prezenta cauză au fost analizate de alte curți constituționale, stabilindu-se că „dreptul inculpatului de a se apăra singur, chiar și în contextul unei culturi juridice în care predomină apărarea profesională, face parte din dreptul la un proces echitabil. Acest drept permite inculpaților să se apere singuri, să fie apărați de un avocat ales și, în anumite circumstanțe, să beneficieze de asistență judiciară gratuită. Alegerea uneia dintre aceste forme de apărare nu trebuie să îl împiedice să opteze pentru una din celelalte dacă astfel se asigură dreptul la un proces echitabil”. În speță, reclamantul s-a plâns că îi este încălcat dreptul la un proces echitabil fiindcă nu i se permite să se apere fără avocat. Așa încât, Curtea Constituțională a Spaniei a statuat, prin Decizia nr. 29 din 6 februarie 1995, că „dreptul de a se apăra singur nu îl împuternicește pe inculpat să renunțe la asistența legală profesională în cazurile în care aceasta este obligatorie. Aceasta este în beneficiul inculpaților, dar se justifică și prin asigurarea desfășurării corespunzătoare a procesului penal. Reglementările atacate respectă dreptul inculpatului de a se apăra singur, fără a exclude asistența avocatului; inculpatul are dreptul de a oferi direct explicații în instanță”. De asemenea, prin Decizia din 13 februarie 2018, Curtea Constituțională din Armenia a analizat anumite prevederi legale care îi interziceau acuzatului să renunțe la dreptul la asistență juridică gratuită. Reclamantul s-a plâns că participarea obligatorie a avocatului la proces, împotriva voinței sale, îi încalcă dreptul de a se apăra singur. Curtea a statuat că, în principiu, scopul participării obligatorii a avocatului la proces este protejarea drepturilor acuzatului. Acesta este liber să își aleagă un avocat, însă, dacă nu are unul, statul îi va desemna un avocat din oficiu. Constituția garantează dreptul la asistență juridică, ceea ce implică posibilitatea de a beneficia de acest drept sau de a-l refuza. Având în vedere importanța acestui drept, legea prevede în anumite cazuri asistență juridică gratuită pentru cei care nu își pot permite avocat. Curtea a observat că, de regulă, acuzatul se poate apăra singur sau prin avocat. Totuși, în anumite cazuri, participarea avocatului este obligatorie, iar autoritățile nu permit renunțarea la acest drept. În aceste cazuri, apărarea nu este restricționată; reglementarea doar îndeplinește obligația pozitivă

a statului de a asigura asistența juridică. Curtea a subliniat că trebuie să existe un echilibru între protejarea drepturilor omului și renunțarea la acestea. O implementare absolută a dreptului la renunțare poate încălca exercitarea drepturilor omului. Renunțarea la drepturi nu trebuie să conducă la încălcarea obligațiilor pozitive ale statului.

27. Cu relevanță în contextul materiei examinate, Curtea reține și Directiva 2013/48/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 octombrie 2013 privind dreptul de a avea acces la un avocat în cadrul procedurilor penale și al procedurilor privind mandatul european de arestare, precum și dreptul ca o persoană terță să fie informată în urma privării de libertate și dreptul de a comunica cu persoane terțe și cu autorități consulare în timpul privării de libertate, care, la art. 9, având denumirea marginală „Renunțare”, prevede că „(1) Fără a aduce atingere dreptului intern care prevede prezența sau asistența obligatorie a unui avocat, statele membre se asigură că, în ceea ce privește orice renunțare la un drept prevăzut la articolele 3 [s.n. dreptul de a avea acces la un avocat în cadrul procedurilor penale] și 10: (a) persoana suspectată sau acuzată a primit, în scris sau verbal, informații clare și suficiente într-un limbaj simplu și comprehensibil despre conținutul dreptului vizat și posibilele consecințe ale renunțării la el; și (b) renunțarea se face în mod voluntar și neechivoc. (2) Renunțarea, care poate fi făcută în scris sau verbal, precum și circumstanțele acesteia, se consemnează utilizând procedura de înregistrare, în conformitate cu dreptul statului membru în cauză. (3) Statele membre se asigură că persoanele suspectate sau acuzate pot revoca o renunțare ulterior în orice moment al procedurilor penale și că acestea sunt informate cu privire la această posibilitate. O astfel de revocare produce efecte de la momentul în care a fost făcută”.

28. În aceste condiții, având în vedere toate cele reținute anterior, Curtea constată că prudența în a recunoaște/a confirma renunțarea la un drept în materie penală, în general, și, în special, la dreptul de a fi asistat de un avocat în cadrul procedurilor penale se regăsește atât în jurisprudența Curții de la Strasbourg, a altor curți constituționale, cât și a instanței supreme a Statelor Unite ale Americii. În formularea unui verdict în această materie, procedurile în care asistența juridică a acuzatului este obligatorie ocupă un loc aparte, situațiile speciale în care aceasta este reglementată reclamând rezerve sporite, importanța unei apărări calificate fiind justificată de factori precum complexitatea cauzei, situația personală a acuzatului, personalitatea acestuia, măsurile privative de libertate ce se pot dispune, sancțiunile grave ce se pot aplica etc. Curtea subliniază că normele procesual penale criticate în prezenta cauză nu interzic suspectului sau inculpatului să renunțe la asistența juridică calificată în cauzele în care aceasta este obligatorie, însă, astfel cum s-a statuat prin jurisprudența citată anterior, atunci când legea procesual penală impune asistența juridică obligatorie a suspectului sau a inculpatului, apărarea are valoarea unei instituții de cert interes social. Totodată, Curtea reține că, alături de cerințelor impuse de interesele justiției, asistența juridică obligatorie asigură respectarea egalității de mijloace în procesul penal, în special în cazul în care în litigiu se află infracțiuni grave, aspecte complexe de fapt, de drept și de procedură de natură a depăși chiar și capacitatea unui suspect/inculpat având cunoștințe juridice, în mod special când acesta se află în executarea unor măsuri privative de libertate, fără acces la toate facilitățile de care are nevoie.

29. Curtea reține că dreptul la apărare, garanție a dreptului la un proces echitabil în procesul penal, nu este doar un drept fundamental al suspectului/inculpatului, ci și un interes fundamental al justiției, cu referire la legitimitatea acesteia de a se asigura că procesul se desfășoară la timp, fără întreruperi, amânări, cu aplicarea întocmai a normelor juridice ce reglementează desfășurarea procesului penal, cu respectarea

strictă a condițiilor substanțiale și de formă prevăzute de legea penală. Prin urmare, atât timp cât norma procesual penală criticată nu neagă dreptul suspectului/inculpatului de a renunța la asistența juridică în cauzele în care aceasta este obligatorie, însă nici nu recunoaște un drept absolut în acest sens, Curtea nu poate reține un viciu de neconstituționalitate al normei criticate, așa încât rămâne în competența instanței de judecată investite cu soluționarea conflictului de drept penal să aprecieze, în lumina considerentelor de principiu dezvoltate în jurisprudența Curții Constituționale și a Curții Europene a Drepturilor Omului, cu privire la exercitarea acestui drept.

30. Cât privește neîncrederea manifestă a autorului excepției din prezenta cauză în raport cu probitatea avocaților în general, fără a se invoca nicio deficiență profesională concretă a apărării, Curtea constată că aceasta nu este o veritabilă critică de constituționalitate. Curtea reține, totuși, că nici în situația reclamării unor probleme concrete ale apărării statul contractant nu poate fi considerat răspunzător pentru toate deficiențele unui avocat numit din oficiu sau ales de acuzat (Hotărârea din 14 ianuarie 2003, pronunțată în Cauza *Lagerblom împotriva Suediei*, paragraful 56; Hotărârea din 19 decembrie 1989, pronunțată în Cauza *Kamasinski împotriva Austriei*, paragraful 65). Datorită independenței baroului în raport cu statul, conduita apărării revine în esență inculpatului și avocatului acestuia. Statul contractant nu are obligația de a interveni decât în cazul în care este evidentă incapacitatea avocatului din oficiu de a oferi o asistență efectivă sau în cazul în care este informat suficient cu privire la aceasta în altă manieră (Hotărârea din 19 decembrie 1989, pronunțată în Cauza *Kamasinski împotriva Austriei*, paragraful 65; Hotărârea din 24 noiembrie 1993, pronunțată în Cauza *Imbrioscia împotriva Elveției*, paragraful 41; Hotărârea din 21 aprilie 1998, pronunțată în Cauza *Daud împotriva Portugaliei*, paragraful 38). Răspunderea statului poate fi angajată în cazul în care un avocat pur și simplu nu acționează în numele acuzatului (Hotărârea din 13 mai 1980, pronunțată în Cauza *Artico împotriva Italiei*, paragrafele 33 și 36) sau nu respectă o cerință procedurală esențială, fără ca acest lucru să poată fi asimilat unei conduite eronate sau unei simple deficiențe în argumentație (Hotărârea din 10 octombrie 2002, pronunțată în Cauza *Czekalla împotriva Portugaliei*, paragrafele 65 și 71).

31. Așa fiind, Curtea constată că art. 6 paragraful 3 lit. c) din Convenție nu obligă autoritățile naționale judiciare să intervină în raporturile dintre acuzat și avocatul său decât atunci când

carențele apărării din oficiu sunt evidente (Hotărârea din 19 decembrie 1989, pronunțată în Cauza *Kamasinski împotriva Austriei*, paragraful 65), iar, ca regulă generală, actele sau deciziile avocatului unui acuzat nu pot conduce la angajarea răspunderii statului decât în circumstanțe excepționale (hotărârile din 21 aprilie 1998, respectiv 19 octombrie 2000, pronunțate în cauzele *Daud împotriva Portugaliei*, respectiv *Rutkowski împotriva Poloniei*). Curtea observă că, într-o cauză judecată de Curtea Federală din Elveția în data de 5 mai 2017, s-a pus problema erorilor grave comise de avocatul desemnat din oficiu. În speță, avocatul a introdus apel după expirarea termenului legal, ceea ce a provocat condamnatului un prejudiciu semnificativ și ireparabil. Ca regulă generală, s-a stabilit că eroarea avocatului este atribuită clientului său. Totuși, atunci când avocatul este desemnat din oficiu, principiul apărării reale și efective a inculpatului poate, în circumstanțe excepționale, să împiedice aplicarea acestei reguli. Eroarea avocatului desemnat din oficiu nu trebuie atribuită inculpatului atunci când este vorba de o neglijență gravă sau de o încălcare a regulilor de deontologie profesională și greșeala comisă nu poate fi reparată printr-o acțiune în despăgubire (în cazuri de amendă sau penalități financiare, dacă inculpatul nu capătă cazier). În plus, clientul nu trebuie să fi știut de eroarea comisă și trebuie să demonstreze că nu a comis chiar el o greșală, fără de care eroarea avocatului nu ar fi fost posibilă. Totodată, autonomia inculpatului a fost dezbătută în Cauza din 14 mai 2018 — 584 US___ (2018) (*McCoy împotriva Louisiana*), în care Curtea Supremă a Statelor Unite ale Americii a statuat că nu este vorba de „totul sau nimic” pentru a beneficia de asistență, inculpatul netrebuind să predea tot controlul avocatului său. Inculpatul controlează apărarea, avocatul doar asistă. Avocatul decide ce obiecții trebuie ridicate, ce petiții trebuie introduse, cum să negocieze în procedura de recunoaștere a vinovăției, însă unele decizii sunt rezervate clientului, mai ales dacă să pledeze vinovat, să renunțe la dreptul de a fi judecat de un juriu, să depună mărturie sau să renunțe la apel. Evident, inculpatul nu va face întotdeauna alegeri strategice, iar printre deciziile care îi sunt rezervate se regăsește și posibilitatea de a renunța la dreptul său de a avea avocat, în ciuda lipsei sale de experiență și de calificare profesională.

32. În aceste condiții, Curtea constată că, de regulă, modul cum este condusă apărarea rămâne atributul celui interesat și al apărătorului său, autoritățile fiind obligate să intervină doar dacă eșecul reprezentării inculpatului este evident sau dacă li s-a atras atenția asupra acestui lucru.

33. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Pompiliu Bota în Dosarul nr. 8.064/314/2015/a1 al Tribunalului Suceava — Secția penală și constată că dispozițiile art. 90 lit. c) din Codul de procedură penală sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Suceava — Secția penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 15 martie 2022.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

pentru prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**,

în temeiul art. 426 alin. (4) din Codul de procedură civilă coroborat cu art. 14 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale,

semnează **MARIAN ENACHE**

Magistrat-asistent,
Mihaela Ionescu

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

pentru modificarea art. 10 alin. (1²) și (9) din Hotărârea Guvernului nr. 1.174/2014 privind instituirea unei scheme de ajutor de stat pentru reducerea accizei la motorina utilizată în agricultură

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — La articolul 10 din Hotărârea Guvernului nr. 1.174/2014 privind instituirea unei scheme de ajutor de stat pentru reducerea accizei la motorina utilizată în agricultură, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 965 din 30 decembrie 2014, cu modificările și completările ulterioare, alineatele (1²) și (9) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(1²) Pentru anul 2022, valoarea totală a schemei de ajutor de stat este de 337.000,00 mii lei, care se acordă de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

.....
(9) Suma alocată pentru plata ajutorului de stat în anul 2022 este de 337.000,00 mii lei și se asigură de la bugetul de stat, în limita prevederilor bugetare aprobate Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale pe anul 2022.”

PRIM-MINISTRU
NICOLAE-IONEL CIUCĂ

Contrasemnează:
Ministrul agriculturii și dezvoltării rurale,
Petre Daea
Ministrul finanțelor,
Adrian Căciu

București, 13 iulie 2022.
Nr. 888.

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

privind eliberarea doamnei Barbu Gheorghîța-Daniela din funcția de prefect al județului Dolj

Având în vedere Cererea nr. 8.389 din 12.07.2022, înregistrată la Ministerul Afacerilor Interne cu nr. 793.563 din 12.07.2022, și prevederile art. 250 alin. (1) și ale art. 251 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare,
în temeiul art. 108 din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Doamna Barbu Gheorghîța-Daniela se eliberează din funcția de prefect al județului Dolj.

PRIM-MINISTRU
NICOLAE-IONEL CIUCĂ

Contrasemnează:
Ministrul afacerilor interne,
Lucian Nicolae Bode

București, 13 iulie 2022.
Nr. 891.

GUVERNUL ROMÂNIEI**H O T Ă R Ă R E****privind vacantarea unei funcții de subprefect al județului Sălaj**

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Se constată vacantarea unei funcții de subprefect al județului Sălaj, ca urmare a decesului domnului Țurcaș Marcel-Virgil.

PRIM-MINISTRU

NICOLAE-IONEL CIUCĂ

Contrasemnează:

Ministrul afacerilor interne,

Lucian Nicolae Bode

București, 13 iulie 2022.

Nr. 892.

GUVERNUL ROMÂNIEI**H O T Ă R Ă R E****privind numirea domnului Diaconu Dan în funcția
de prefect al județului Dolj**

Având în vedere prevederile art. 250 alin. (1) și ale art. 251 alin. (1), (2), (2¹) și (2³) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul art. 108 din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Domnul Diaconu Dan se numește în funcția de prefect al județului Dolj.

PRIM-MINISTRU

NICOLAE-IONEL CIUCĂ

Contrasemnează:

Ministrul afacerilor interne,

Lucian Nicolae Bode

București, 13 iulie 2022.

Nr. 893.

GUVERNUL ROMÂNIEI**H O T Ă R Ă R E****privind numirea domnului Lupu Gabriel-Stănică în funcția
de subprefect al județului Bacău**

Având în vedere prevederile art. 250 alin. (1) și ale art. 251 alin. (2), (2¹) și (2²) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul art. 108 din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Domnul Lupu Gabriel-Stănică se numește în funcția de subprefect al județului Bacău.

PRIM-MINISTRU

NICOLAE-IONEL CIUCĂ

Contrasemnează:

Ministrul afacerilor interne,

Lucian Nicolae Bode

București, 13 iulie 2022.

Nr. 894.

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE
privind numirea doamnei Sabou Adriana în funcția
de subprefect al județului Sălaj

Având în vedere prevederile art. 250 alin. (1) și ale art. 251 alin. (2), (2¹) și (2³) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare,
în temeiul art. 108 din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Doamna Sabou Adriana se numește în funcția de subprefect al județului Sălaj.

PRIM-MINISTRU
NICOLAE-IONEL CIUCĂ

Contrasemnează:
Ministrul afacerilor interne,
Lucian Nicolae Bode

București, 13 iulie 2022.
Nr. 895.

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE
pentru re aprobarea indicatorilor tehnico-economici ai obiectivului de investiții „Centru de Servicii
Esențiale și Sediul Direcția Județeană de Telecomunicații Speciale Sibiu”

În temeiul dispozițiilor art. 108 din Constituția României, republicată, și ale art. 42 alin. (2) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se re aprobă indicatorii tehnico-economici ai obiectivului de investiții „Centru de Servicii Esențiale și Sediul Direcția Județeană de Telecomunicații Speciale Sibiu”, prevăzuți în anexa*) care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2. — Finanțarea obiectivului de investiții prevăzut la art. 1 se face de la bugetul de stat, prin bugetul Serviciului de

Telecomunicații Speciale, în limita sumelor aprobate anual cu această destinație, conform programelor de investiții publice aprobate, potrivit legii.

Art. 3. — Serviciul de Telecomunicații Speciale răspunde de modul de utilizare a sumelor aprobate potrivit prevederilor prezentei hotărâri.

PRIM-MINISTRU
NICOLAE-IONEL CIUCĂ

Contrasemnează:
Ministrul dezvoltării, lucrărilor publice și administrației,
Cseke Attila-Zoltán
Directorul
Serviciului de Telecomunicații Speciale,
Ionel-Sorin Bălan
Ministrul finanțelor,
Adrian Căciu

București, 13 iulie 2022.
Nr. 896.

*) Anexa nu se publică, fiind clasificată potrivit legii.

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII

ORDIN

pentru modificarea și completarea Normelor tehnice de realizare a programelor naționale de sănătate publică, aprobate prin Ordinul ministrului sănătății nr. 964/2022

Văzând Referatul de aprobare nr. AR 11.710/2022 al Direcției generale sănătate publică și programe de sănătate din cadrul Ministerului Sănătății,

având în vedere prevederile:

— art. 51 alin. (5) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

— art. 2 alin. (2) din Hotărârea Guvernului nr. 423/2022 privind aprobarea programelor naționale de sănătate,

în temeiul prevederilor art. 7 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 144/2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul sănătății emite următorul ordin:

Art. I. — Normele tehnice de realizare a programelor naționale de sănătate publică, aprobate prin Ordinul ministrului sănătății nr. 964/2022, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 320 și 320 bis din 1 aprilie 2022, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 7 , alineatele (2)—(5) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(2) Cererile de finanțare fundamentate ale unităților de specialitate, întocmite conform formularelor prevăzute în anexa nr. 15 la prezentele norme tehnice, lit. A—E, detaliate pe tipuri de cheltuieli, se transmit în format electronic, asumate prin semnătură electronică extinsă/calificată a reprezentantului legal al furnizorului, după cum urmează:

a) în vederea avizării, la DSP, până cel târziu la data de 25 a lunii pentru care se face finanțarea, în cazul unităților de specialitate care implementează programe/subprograme în baza relațiilor contractuale cu DSP, conform formularelor din anexa nr. 15 la prezentele norme tehnice, lit. A și E; DSP verifică eligibilitatea cheltuielilor și încadrarea în bugetul aprobat și întocmesc documente centralizatoare conform formularelor din anexa nr. 15 la prezentele norme tehnice, lit. B, distinct pentru fiecare program/subprogram național de sănătate publică, sursă de finanțare și titlu bugetar, pe care le transmit, în format electronic, asumate prin semnătură electronică extinsă/calificată a reprezentantului legal, unităților de asistență tehnică și management, până cel târziu la data de 30 a lunii pentru care se face finanțarea;

b) în vederea avizării, la unitățile de asistență tehnică și management al programelor naționale de sănătate publică, denumite în continuare UATM, până cel târziu la data de 30 a lunii pentru care se face finanțarea, însoțite de borderoul centralizator al bunurilor și serviciilor achiziționate, al serviciilor medicale realizate și raportate sau, după caz, al cheltuielilor de personal efectuate în condițiile legii pentru realizarea activităților prevăzute în cadrul programelor, în conformitate cu prevederile normelor tehnice și cu încadrarea în limita fondurilor aprobate cu această destinație, și nota justificativă, după caz, pentru unitățile de specialitate care funcționează în subordinea Ministerului Sănătății, conform formularelor din anexa nr. 15 la prezentele norme tehnice, lit. B;

c) la structura din cadrul Ministerului Sănătății cu atribuții în domeniul programelor naționale de sănătate, până cel târziu la data de 5 a lunii următoare celei pentru care se face finanțarea, însoțite de borderoul centralizator al bunurilor și serviciilor achiziționate, al serviciilor medicale realizate și raportate sau, după caz, al cheltuielilor de personal efectuate în condițiile legii pentru realizarea activităților prevăzute în cadrul programelor, în conformitate cu prevederile normelor tehnice și cu încadrarea

în limita fondurilor aprobate cu această destinație, în cazul unităților de specialitate care implementează Programul național de securitate transfuzională și Programul național de tratament dietetic pentru boli rare (conform formularelor din anexa nr. 15 la prezentele norme tehnice, lit. C).

Cererile de finanțare fundamentate ale DSP pentru finanțarea activităților din cadrul Subprogramului de depistare precoce activă a cancerului de col uterin prin efectuarea testării Babeș-Papanicolaou la populația feminină eligibilă în regim de screening, precum și ale unităților din subordinea Ministerului Sănătății care implementează activitățile acestui program se transmit spre avizare UATM a INSP. Borderoul centralizator care însoțește cererea de finanțare este avizat în prealabil de UATM din regiunea căreia îi este arondată rețeaua de screening.

(3) UATM ale programelor naționale de sănătate publică propun structurii din cadrul Ministerului Sănătății cu atribuții în domeniul programelor naționale de sănătate finanțarea unităților de specialitate care implementează programe naționale de sănătate publică după verificarea documentelor prevăzute la alin. (1), precum și a cheltuielilor necesare organizării și funcționării UATM, în baza unor situații centralizatoare întocmite distinct pentru fiecare program/subprogram național de sănătate publică, sursă de finanțare și titlu bugetar, conform formularelor din anexa nr. 15 la prezentele norme tehnice, lit. D, cu încadrarea în limita fondurilor aprobate cu această destinație, până cel târziu în data de 5 a lunii în care se face finanțarea.

(4) Cererile de finanțare transmise de către unitățile de specialitate, respectiv de UATM, după termenele stabilite în prezentele norme tehnice nu sunt avizate, iar sumele solicitate în cererea de finanțare se finanțează în luna următoare celei pentru care a fost transmisă solicitarea.

(5) În urma evaluărilor trimestriale ale indicatorilor specifici se stabilește și modul de alocare a resurselor rămase neutilizate.”

2. La articolul 15 alineatul (2), litera d) se modifică și va avea următorul cuprins:

„d) în cadrul Institutului Oncologic «Prof. Dr. I. Chiricuță» se organizează și funcționează UATM a Institutului Oncologic «Prof. Dr. I. Chiricuță», care asigură asistență tehnică și management pentru:

1. Programul național de screening organizat pentru boli cronice cu impact asupra sănătății publice — Subprogramul de screening organizat pe baze populaționale pentru cancerul de col uterin, implementat în regiunea Nord-Vest care grupează județele Bihor, Bistrița-Năsăud, Cluj, Sălaj, Satu Mare și Maramureș;

2. Programul național de screening organizat pentru boli cronice cu impact asupra sănătății publice — Subprogramul de screening organizat pe baze populaționale pentru cancerul de sân, implementat în regiunea Nord-Vest care grupează județele

Bihor, Bistrița-Năsăud, Cluj, Sălaj, Satu Mare și Maramureș și regiunea Vest care grupează județele Arad, Caraș-Severin, Hunedoara și Timiș;”.

3. La articolul 15 alineatul (2), litera e) se modifică și va avea următorul cuprins:

„e) în cadrul Institutului Regional de Oncologie Iași se organizează și funcționează UATM a Institutului Regional de Oncologie Iași, care asigură asistență tehnică și management pentru:

1. Programul național de screening organizat pentru boli cronice cu impact asupra sănătății publice — Subprogramul de screening organizat pe baze populaționale pentru cancerul de col uterin, implementat în regiunea Nord-Est care grupează județele Bacău, Botoșani, Iași, Neamț, Suceava și Vaslui;

2. Programul național de screening organizat pentru boli cronice cu impact asupra sănătății publice — Subprogramul de screening organizat pe baze populaționale pentru cancerul de sân, implementat în regiunea Nord-Est care grupează județele Bacău, Botoșani, Iași, Neamț, Suceava și Vaslui și regiunea Sud-Est care grupează județele Brăila, Buzău, Constanța, Galați, Tulcea și Vrancea;”.

4. La articolul 18, litera t) se modifică și va avea următorul cuprins:

„t) raportările prevăzute la lit. r) și s) se elaborează trimestrial, cumulat de la începutul anului și anual și se transmit, atât în format electronic, cât și pe suport hârtie, către:

1. DSP, în primele 10 zile ale lunii următoare perioadei pentru care se face raportarea, dacă unitatea de specialitate implementează programul/subprogramul în baza unei relații contractuale cu această instituție;

2. UATM, în primele 20 de zile ale lunii următoare perioadei pentru care se face raportarea, dacă unitatea de specialitate care implementează programul/subprogramul funcționează în subordinea Ministerului Sănătății;

3. structura din cadrul Ministerului Sănătății cu atribuții în domeniul programelor naționale de sănătate, în primele 20 de zile ale lunii următoare perioadei pentru care se face raportarea, pentru unitățile de specialitate care implementează Programul național de securitate transfuzională și Programul național de tratament dietetic pentru boli rare;”.

5. La articolul 22, litera b) se modifică și va avea următorul cuprins:

„b) semestrial și anual, pentru UATM și unitățile de specialitate care implementează Programul național de securitate transfuzională și Programul național de tratament dietetic pentru boli rare;”.

6. La articolul 26 alineatul (2), după litera e) se introduce o nouă literă, litera f), cu următorul cuprins:

„f) respectarea eligibilității cheltuielilor specifice pentru fiecare program/subprogram.”

7. Articolul 28 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 28. — Pentru implementarea programelor naționale de sănătate publică finanțate din bugetul Ministerului Sănătății sunt admise pierderi sau scăderi cantitative survenite în perioada depozitării, manipulării, transportării sau utilizării medicamentelor, vaccinurilor, reactivilor și altora asemenea, în limitele maxime de perisabilitate, după cum urmează:

a) 5% în cazul vaccinurilor monodoză;

b) 10% în cazul vaccinurilor liofilizate sau lichide care conțin 2—6 doze;

c) 50% în cazul vaccinurilor liofilizate care conțin 10—20 de doze;

d) 5% în alte cazuri decât cele prevăzute la lit. a)—c);

e) 25% în cazul vaccinurilor lichide care conțin 10—20 de doze;

f) 25% în cazul vaccinurilor împotriva COVID-19, conform art. 8 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 3/2021 privind unele măsuri pentru recrutarea și plata personalului implicat în procesul de vaccinare împotriva COVID-19 și stabilirea unor măsuri în domeniul sănătății, cu modificările și completările ulterioare. La nivelul cabinetului medicilor de familie

limita maximă de perisabilitate admisă pentru vaccinul împotriva COVID-19 este de 50%.”

8. În anexa nr. 1 „I. Programul național de vaccinare”, la litera C „Activități” punctul 1.2 „Activități derulate la nivelul serviciilor/birourilor de supraveghere și control al bolilor transmisibile din DSP”, subpunctul 1.2.16 se modifică și va avea următorul cuprins:

„1.2.16. monitorizarea lunară a consumului, stocurilor de vaccinuri pe fiecare tip de vaccin și a procentului de copii vaccinați pe tip de vaccin și vârste prevăzute în Calendarul național de vaccinare și transmiterea acestora la CNSCBT;”.

9. În anexa nr. 1, la litera C punctul 1.4 „Activități desfășurate de furnizorii de servicii medicale de la nivelul asistenței medicale primare”, subpunctul 1.4.4 se modifică și va avea următorul cuprins:

„1.4.4. realizează înregistrarea corectă și la timp a vaccinarilor efectuate în evidențele medicale primare, în RENV, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 697/2022 privind aprobarea metodologiei de raportare și a circuitului informațional în Registrul electronic național de vaccinare;”.

10. În anexa nr. 1, la litera C, punctul 2 „Vaccinarea grupelor populaționale la risc” se modifică și va avea următorul cuprins:

„2. Vaccinarea grupelor populaționale la risc

Tipul de vaccinare	Grupe populaționale la risc
Vaccin diftero-tetano-pertussis acelar pentru adulți (dTpa)	gravide
HPV ¹⁾	fete din grupa de vârstă 11—18 ani
Vaccin gripal	persoanele din grupele populaționale la risc stabilite de Organizația Mondială a Sănătății conform metodologiei, precum și personalul implicat în asigurarea și menținerea capacității operaționale a structurilor din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Apărării Naționale, Serviciului de Protecție și Pază, Serviciului Român de Informații și Serviciului de Telecomunicații Speciale
Vaccin împotriva COVID-19	la solicitare, la medicul de familie
Vaccin rujeolic-rubeolic-oreion (ROR)	contactii din focar
Vaccin hepatitic B tip adult	pacienți dializați nevaccinați
Alte vaccinări aprobate de Ministerul Sănătății și aplicabile în situații epidemiologice deosebite și/sau în urgențe de sănătate publică de importanță internațională	persoane cu susceptibilitate crescută, indiferent de antecedentele vaccinale sau de boală infecțioasă (campanii de tip catch-up, mopping-up sau follow-up), personalul din cadrul instituțiilor cu rețele sanitare proprii care desfășoară misiuni la frontieră sau în afara granițelor țării, imigranți, refugiați, azilanți

1) Vaccinarea anti-HPV pentru prevenirea infecțiilor determinate de HPV:

a) se realizează la solicitarea părinților/reprezentanților legali, care vor formula o cerere la medicul de familie; cererile vor fi centralizate în ordinea cronologică a datei de înregistrare și trimestrial se va solicita direcției de sănătate publică numărul de doze de vaccin necesare;

b) o schemă de vaccinare integrală se realizează cu același produs vaccinal în vederea respectării principiului echității;

c) se achiziționează cantitatea corespunzătoare întregii scheme de vaccinare anti-HPV;

d) vaccinarea va fi disponibilă numai pentru fetele care, la data solicitării, se încadrează în grupa de vârstă 11—18 ani, părinții urmând să decidă individual când anume în acest interval se va face vaccinarea.”

11. În anexa nr. 1, la litera C punctul 2.1 „Activități derulate la nivelul INSP, prin CNSCBT și structurile de specialitate de la nivel regional”, subpunctul 2.1.3 se modifică și va avea următorul cuprins:

„2.1.3. monitorizarea lunară a consumului, stocurilor de vaccinuri și a numărului de persoane la risc vaccinate (pentru dTPa gravide și HPV) și transmiterea acestora la structura din cadrul Ministerului Sănătății cu atribuții de sănătate publică; în cazul vaccinului împotriva COVID-19 aceste activități se realizează săptămânal, iar pentru vaccinului gripal, aceste activități se realizează săptămânal în sezon.”

12. În anexa nr. 1, la litera C punctul 2.1 „Activități derulate la nivelul INSP, prin CNSCBT și structurile de specialitate de la nivel regional”, subpunctul 2.1.6 se abrogă.

13. În anexa nr. 1, la litera C punctul 2.2 „Activități derulate la nivelul serviciilor/birourilor de supraveghere și control al bolilor transmisibile din DSP”, subpunctul 2.2.10 se modifică și va avea următorul cuprins:

„2.2.10. întocmirea referatelor în vederea încheierii contractelor prevăzute la lit. B din anexa nr. 16 la normele tehnice, pentru serviciile de vaccinare acordate în cadrul Programului național de vaccinare;”

14. În anexa nr. 1, la litera C punctul 2.2, subpunctul 2.2.11 se modifică și va avea următorul cuprins:

„2.2.11. raportarea lunară la CNSCBT a consumului și stocurilor de vaccinuri dTPa pentru gravide și HPV;”

15. În anexa nr. 1, la litera C punctul 2.2, după subpunctul 2.2.12 se introduc două noi subpuncte, subpunctele 2.2.13 și 2.2.14, cu următorul cuprins:

„2.2.13. verificarea și validarea înregistrării corecte și complete a vaccinărilor în RENV;

2.2.14. monitorizarea lunară a consumului, stocurilor de vaccinuri pe fiecare tip de vaccin.”

16. În anexa nr. 1, la litera C punctul 2.3 „Activități desfășurate de furnizorii de servicii medicale de la nivelul asistenței medicale primare”, subpunctul 2.3.2 se modifică și va avea următorul cuprins:

„2.3.2. administrarea vaccinurilor opționale beneficiarilor prevăzuți la lit. D pct. 2. Medicii de familie au obligativitatea efectuării vaccinării beneficiarilor înscriși pe lista proprie de asigurați, a beneficiarilor înscriși pe lista de asigurați a altui medic de familie pe care îl înlocuiesc, în toate situațiile de înlocuire a unui medic prevăzute de legislația în vigoare, respectiv: convenție de înlocuire și convenție de reciprocitate. Pentru vaccinarea împotriva COVID-19, administrarea vaccinului se va face de către medicii de familie atât persoanelor înscrise pe lista proprie, cât și la solicitarea celor care nu au un medic de familie sau pentru care medicul de familie nu asigură aceste servicii. Vaccinarea va fi validată ca serviciu de vaccinare în Registrul electronic național de vaccinare, potrivit schemei complete de vaccinare, în condițiile stabilite prin Hotărârea Guvernului nr. 1.031/2020 privind aprobarea Strategiei de vaccinare împotriva COVID-19 în România, cu modificările și completările ulterioare.

Efectuarea vaccinării se realizează după acordarea unei consultații medicale prin care se confirmă starea de sănătate. Efectuarea vaccinării și consultația medicală acordată constituie serviciul de vaccinare. În cadrul unui serviciu de vaccinare se inoculează unul sau mai multe tipuri de vaccinuri conform schemelor recomandate. Consultația medicală acordată în cadrul serviciului de vaccinare urmărește obiective distincte de

consultațiile din cadrul serviciilor medicale de prevenție și profilaxie decontate de către casele de asigurări de sănătate, după cum urmează:

2.3.2.1. excluderea situațiilor medicale care contraindică temporar sau definitiv vaccinarea;

2.3.2.2. evaluarea contextului epidemiologic, după caz;

2.3.2.3. examenul clinic;

2.3.2.4. consilierea referitor la reacțiile postvaccinale și atitudinea terapeutică în cazul apariției lor;

2.3.2.5. înregistrarea în RENV;

2.3.2.6. urmărirea apariției RAPI și raportarea lor.

Serviciul medical de vaccinare se consemnează în evidențele primare ale cabinetelor medicale de asistență medicală primară;”

17. În anexa nr. 1, la litera C punctul 2.3, subpunctul 2.3.8 se modifică și va avea următorul cuprins:

„2.3.8. raportarea lunară la DSP a consumului și stocurilor de vaccinuri dTPa pentru gravide și HPV.”

18. În anexa nr. 1, litera D „Beneficiarii programului” se modifică și va avea următorul cuprins:

„D. Beneficiarii programului:

1. pentru activitatea prevăzută la lit. C pct. 1: copiii cu cetățenie română dobândită conform prevederilor Legii cetățeniei române nr. 21/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

2. pentru activitatea prevăzută la lit. C pct. 2: persoanele încadrabile în una dintre grupele de risc care îndeplinesc una dintre următoarele cerințe:

2.1. au domiciliul în România și au calitatea de asigurat în conformitate cu prevederile art. 222 alin. (1) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

2.2. au domiciliul în România și nu realizează venituri din muncă, pensie sau alte surse;

2.3. sunt în tranzit pe teritoriul României și prezintă un risc epidemiologic;

2.4. pentru vaccinarea împotriva COVID-19, beneficiarii sunt categoriile de persoane prevăzute în legislația în vigoare.

NOTĂ:

Până la atribuirea codului numeric personal (CNP) copiii vor fi vaccinați și înregistrați în RENV de către maternitate, folosind obligatoriu CNP-ul mamei, identificarea acestora realizându-se ulterior atât pe baza codului unic de identificare generat de aplicație (CUI), cât și a CNP-ului mamei. La preluarea înregistrării de către medicul vaccinator, se va completa obligatoriu CNP-ul copilului.”

19. În anexa nr. 2, la capitolul II.1 „Subprogramul național de supraveghere și control al bolilor transmisibile prioritare” litera F „Natura cheltuielilor eligibile”, punctul 11 se modifică și va avea următorul cuprins:

„11. obiecte de inventar cu caracter funcțional: calculatoare și componente ale acestora, copiatoare, fax, xerox, multifuncționale, hard-diskuri/memorii externe/memorii interne, UPS-uri, distrugătoare de documente, găleți cu capac pentru deșeurile infecțioase din laborator, cutii/găleți colectoare de deșeuri înțepătoare-tăietoare, lăzi/genți izoterme, accesorii pentru izoterme, frigidere/combine frigorifice/congelatoare pentru laboratoarele de microbiologie și biologie moleculară, centrifuge, vortexuri, lămpi UV și purificatoare/recirculatoare UV, densitometre;”

20. În anexa nr. 7, „VII. Programul național de screening organizat pentru boli cronice cu impact asupra sănătății

publice”, la capitolul VII.1 „Subprogramul de screening organizat pe baze populaționale pentru cancerul de col uterin” litera B „Unități de asistență tehnică și management”, nota se modifică și va avea următorul cuprins:

„Notă:

*1) atribuțiile specifice unităților de asistență tehnică și management sunt prevăzute în anexa nr. 1 la prezenta anexă care face parte integrantă din aceasta.”

21. În anexa nr. 1 la anexa nr. 7 la normele tehnice, punctele 1.4, 1.7, 1.9, 1.17, 2.17 și 2.20 se modifică și vor avea următorul cuprins:

„1.4. planifică, organizează și coordonează formarea personalului implicat în realizarea activităților prevăzute în cadrul subprogramului, în colaborare cu UATM — R;

1.7. planifică și coordonează, în colaborare cu UATM — R, activitățile de informare-educare-comunicare;

1.9. realizează semestrial și anual, cumulativ de la începutul anului, centralizarea indicatorilor specifici subprogramului, transmiși de UATM — R în primele 20 de zile de la încheierea perioadei de raportare, precum și elaborarea rapoartelor, sintezelor, recomandărilor privind desfășurarea și îmbunătățirea activităților subprogramului pe baza raportărilor UATM — R; situația centralizată a indicatorilor, precum și rapoartele elaborate sunt înaintate Ministerului Sănătății în termen de 45 de zile de la încheierea perioadei de raportare;

1.17. prezintă puncte de vedere în raport cu organismele internaționale: UE, Directoratul General Sănătate și Protecția Consumatorului, Organizația Mondială a Sănătății (OMS), Agenția Internațională de Cercetare a Cancerului (IARC), Banca Mondială, precum și în raport cu cele naționale: Ministerul Sănătății, comisiile de specialitate ale MS, societăți profesionale naționale;

2.17. analizează periodic raportările primite de la furnizorii de servicii medicale, evaluează performanța acestora în derularea subprogramului pe baza raportărilor sau prin deplasarea pentru vizite de monitorizare/evaluare/control și propune UATM — INSP măsurile care se impun;

2.20. estimează necesarul de resurse umane și financiare pentru implementarea subprogramului la nivel regional și formulează propuneri privind repartizarea acestuia pe județele din regiunea teritorială arondată, precum și pe furnizorii de servicii medicale, pe care le înaintază Ministerului Sănătății;”

22. În anexa nr. 1 la anexa nr. 7 la normele tehnice, la punctul 2.21, subpunctul 2.21.2 se modifică și va avea următorul cuprins:

„2.21.2. pentru laboratoarele de analize medicale din structura unităților sanitare în cadrul cărora sunt organizate și funcționează UATM — R, controlul de calitate se realizează

încrucișat de către laboratorul de analize medicale din cadrul altei unități sanitare în cadrul căreia funcționează altă UATM — R;”.

23. Anexa nr. 2 la anexa nr. 7 la normele tehnice se abrogă.

24. În anexa nr. 3 la anexa nr. 7 la normele tehnice, punctele 3.2.1 și 3.3.11 se modifică și vor avea următorul cuprins:

„3.2.1. efectuează recoltarea materialului celular din colul uterin, etalarea, fixarea și identificarea frotiului în conformitate cu protocolul și standardele de calitate specifice subprogramului;

3.3.11. efectuează controlul intern de calitate;”

25. În anexa nr. 13, „XIII. Programul național de sănătate a femeii și copilului”, titlul capitolului VI.1 „Subprogramul de nutriție și sănătate a copilului” se modifică și va avea următorul cuprins:

„XIII.1. Subprogramul de nutriție și sănătate a copilului”.

26. În anexa nr. 13, la capitolul XIII.1, titlul 1.1.3 „Prevenirea complicațiilor retinopatiei de prematuritate, prin screening neonatal, laserterapie și monitorizarea evoluției bolii” se modifică și va avea următorul cuprins:

„1.1.3. Prevenirea retinopatiei de prematuritate și a complicațiilor acesteia, prin screening neonatal, laserterapie și monitorizarea evoluției bolii”.

27. În anexa nr. 13, titlul capitolului VI.2 „Subprogramul de sănătate a femeii” se modifică și va avea următorul cuprins:

„XIII.2. Subprogramul de sănătate a femeii”.

28. În anexa nr. 16, la litera B „Contract de furnizare a serviciilor medicale de vaccinare, precum și a vaccinurilor necesare pentru implementarea activităților din cadrul programelor naționale de sănătate publică” capitolul IV articolul 6, punctul 7.2 se modifică și va avea următorul cuprins:

„7.2. RENV, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 697/2022 privind aprobarea metodologiei de raportare și a circuitului informațional în Registrul electronic național de vaccinare;”.

29. În anexa nr. 16, la litera B „Contract de furnizare a serviciilor medicale de vaccinare, precum și a vaccinurilor necesare pentru implementarea activităților din cadrul programelor naționale de sănătate publică”, anexa nr. 2 se modifică și se înlocuiește cu anexa nr. 1 care face parte integrantă din prezentul ordin.

30. În anexa nr. 16, la litera B „Contract de furnizare a serviciilor medicale de vaccinare, precum și a vaccinurilor necesare pentru implementarea activităților din cadrul programelor naționale de sănătate publică”, anexa nr. 5 se modifică și se înlocuiește cu anexa nr. 2 care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. II. — Direcțiile de specialitate din cadrul Ministerului Sănătății, direcțiile de sănătate publică, furnizorii de servicii medicale, precum și instituțiile publice nominalizate vor duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. III. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul sănătății,
Alexandru Rafila

ANEXA Nr. 1

(Anexa nr. 2 la lit. B „Contract de furnizare a serviciilor medicale de vaccinare, precum și a vaccinurilor necesare pentru implementarea activităților din cadrul programelor naționale de sănătate publică” din anexa nr. 16 la normele tehnice aprobate prin Ordinul ministrului sănătății nr. 964/2022)

Unitatea sanitară

.....

Nr. .... din .....

Direcția de sănătate publică

.....

Nr. .... din .....

Validat

Nume și prenume coordonator program

Semnătura

Către

DIRECȚIA DE SĂNĂTATE PUBLICĂ

.....

FORMULAR DE COMANDĂ
pentru vaccinurile provenite din achiziții publice organizate la nivel național
în luna ..... anul .....

Nr. crt.	Tip vaccin	Stoc final luna anterioară comenzii	Necesar pentru luna comenzii		Total doze de vaccin comandate
			lot de bază	restanțieri	
1	DTPa-VPI-Hib-HB				
2	Vaccin pneumococic conjugat				
3	ROR				
4	DTPa-VPI (5—6 ani)				
5	dTPa (14 ani)				
6	BCG				
7	Hep B				
8	dTPa pentru gravide				
9	HPV (fete 11—18 ani)				
10	Vaccin gripal				
11	Vaccin împotriva COVID-19				

Răspundem de realitatea și exactitatea datelor.

Reprezentant legal,

.....

NOTĂ:

Formularul de comandă se întocmește lunar și se transmite direcțiilor de sănătate publică pe suport hârtie sau în format electronic, după caz, în ultimele 5 zile ale lunii calendaristice.

În situația vaccinării contactților în focarele de boli infecțioase transmisibile, formularul de comandă se completează în mod corespunzător cu vaccinurile necesare.

(Anexa nr. 5 la lit. B „Contract de furnizare a serviciilor medicale de vaccinare, precum și a vaccinurilor necesare pentru implementarea activităților din cadrul programelor naționale de sănătate publică” din anexa nr. 16 la normele tehnice aprobate prin Ordinul ministrului sănătății nr. 964/2022)

Unitatea sanitară .....
Nr. .... din.....

Către
DIRECȚIA DE SĂNĂTATE PUBLICĂ .....

R A P O R T
generat de RENV pentru serviciile medicale de vaccinare furnizate
conform programului național de vaccinare
(calendar național și grupe populaționale la risc)
în luna ..... anul .....

Nr. crt.	Nume și prenume	CNP	Tip vaccinare	Tip achiziție	Tip vaccin (antigen)	Produs	Data vaccinării	Vârsta la data vaccinării

Răspundem de realitatea și exactitatea datelor.

Reprezentant legal,
.....

NOTĂ:

Lunar se întocmește un singur raport generat de RENV, care include toate serviciile medicale de vaccinare pentru care se solicită decontare în baza Facturii nr. .... seria .....; raportul generat de RENV se transmite direcției de sănătate publică, pe suport hârtie sau în format electronic, după caz, până la data de 25 a lunii.

★

RECTIFICĂRI

În cuprinsul Legii nr. 188/2022 pentru modificarea și completarea Legii nr. 126/2018 privind piețele de instrumente financiare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 617 din 23 iunie 2022, se fac următoarele rectificări:

- la art. I pct. 13, la partea dispozitivă, în loc de: „...**punctul 2, subpunctul (i) ...**” se va citi: „...**punctul (i) ...**”;
- la art. I pct. 14, la partea dispozitivă, în loc de: „...**punctul 2 subpunctul (i) se introduce un nou subpunct, subpunctul (i') ...**” se va citi: „...**punctul (i) se introduce un nou punct, punctul (i') ...**”;
- la art. I pct. 15, la partea dispozitivă, în loc de: „...**punctul 2, subpunctul (iii) ...**” se va citi: „...**punctul (iii) ...**”;
- la art. V, în loc de: „...**art. I pct. 53 ...**” se va citi: „...**art. I pct. 51 ...**”.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Adresa Biroului pentru relații cu publicul este:
Str. Parcului nr. 65, intrarea A, sectorul 1, București; 012329.
Tel. 021.401.00.73, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro
Pentru publicări, încărcăți actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro/brp/>

5 948493 457121

